

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 3 (863)

2019 m. vasario 9 d.
Išėina šeštadieniais

SAVIVALDYBIŲ TURIZMO NAUJOVĖS 3–9 p.

Sausio 25–27 d. tarptautinės turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodos „Adventur“ atidarymo ceremonijoje apdovanoti 2018 metų turizmo sėkmingiausieji. „Geriausia mūsų naujovė – išlaikyta ir nesugadinta gamta, kad atvažiuavus į Kuršių neriją būtų galima ja pasigrožėti, pamatyti ją vis gražesnę, žaismingesnę ir įspūdingesnę“ – pabrėžia Neringos savivaldybės meras Darius Jasaitis (centre)

Romo Gurklio nuotr.

TIKSLAS – KOKYBIŠKI MIESTO IR UOSTO BENDRIEJI PLANAI	13 p.
METŲ BIUDŽETAS – KAM IR KIEK?	20 p.
NEĮGALIŲJŲ INTEGRACIJAI – DAUGIAU GALIMYBIŲ IR PRIEMONIŲ	23 p.

SAVIVALDYBIŲ TURIZMO NAUJOVĖS

Sausio 25–27 d. tarptautinės turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodos „Adventur“ atidarymo ceremonijos metu apdovanoti 2018 metų turizmo sėkmingiausiai. Tradicines vėtrunges nugalėtojams, kuriuos rinko Lietuvos gyventojai balsuodami internetu, įteikė premjeras Saulius Skvernelis drauge su ekonomikos ir inovacijų ministru Virginijumi Sinkevičiumi ir naujosios VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ vadovu Daliu Morkvėnu.

„Praėję metai Lietuvos turizmo sektoriui buvo vieni sėkmingiausių šalies istorijoje – turistų skaičiaus augimas buvo kur kas spartesnis nei regiono vidurkis, o po Lietuvą keliausių turistų skaičius gerokai viršijo 3 mln. Viena vertus, prie šio rezultato prisidėjo atkurtos Lietuvos šimtmečio minėjimas, Dainų šventė. Antra vertus, labai pagerėjo turizmo infrastruktūra: į Lietuvą žengiant tarptautiniams viešbučių tinklams, išaugo nakvynės vietų skaičius, mūsų šalies restoranai yra tarp geriausių visame regione, o turizmo verslo ir viešojo sektoriaus profesionalų šiemet sukurtos paslaugos buvo puikiai įvertintos po Lietuvą keliausių šalies gyventojų ir svečių. Tad kova dėl „Turizmo sėkmingiausio“ apdovanojimų šiemet buvo atkakli“, – teigė ekonomikos ir inovacijų ministras Virginijus Sinkevičius.

Sėkmingiausiu 2018 metų turizmo ambasadoriumi paskelbtas fotografas Marius Jovaiša. Sėkmingiausio 2018 metų turizmo produkto titulą gavo Pakruojo dvaras. UAB „Baltic Bike Travel“ išrinktas metų kelionių organizatoriumi. Sėkmingiausio sveikatos turizmo paslaugų teikėjo vėtrungė atiteko „Eglės“ sanatorijai Birštone. Platformoje www.welovelithuania.com paskelbta sėkmingiausiu žiniasklaidos projektu, skatinančiu turizmą. Sėkmingiausia turizmo iniciatyva didele balsų persvara išrinktas visą Lietuvą užkariavęs projektas „Surink Lietuvą“. Pirmasis Baltijos šalyse tarptautiniam tinklui „Design Hotels“ atstovaujantis viešbutis „Pacai“, įsikūręs istoriniuose Pacų rūmuose Vilniaus

senamiestyje, pelnė sėkmingiausio 2018 metų apgyvendinimo paslaugų teikėjo vėtrungę. Sėkmingiausiu kaimo turizmo paslaugų teikėju pripažinta kaimo turizmo sodyba „Pas Vyta“. Lazdijų rajone esanti kaimo turizmo sodyba „Pas Vyta“ puoselėja Dzūkijos kulinarijos paveldą. Sėkmingiausias 2018 metų turizmo informacijos/lankytojų centras – VŠĮ „GO Vilnius“. Sėkmingiausia turizmo traukos vietovė – Biržų rajonas. Speciali – vienuolika vėtrungė už inovatyvumą – įteikta komandai „Kaunas 2022“.

Turizmo sėkmingiausiai – svarbiausi Lietuvos turizmo bendruomenės metų apdovanojimai, šiemet skelbiami 15-ą kartą. Internetu 2018 m. gruodžio mėn. už nominantus balsavo beveik 10 tūkst. žmonių. Dešimtyje nominacijų – 30 turizmo asociacijų ir turizmo profesionalų atrinktų nominantų.

„Kadangi perimame dalį veiklos iš buvusio Valstybinio turizmo departamento, vienas pirmųjų tikslų – susitvarkyti senąjį ūkį: pasižiūrėti, kokias veiklas verta tęsti, o kokių reikia atsisakyti. Ir, be abejojimo, reikia kurti savo strategiją ir ją įgyvendinti. Mūsų tikslas – atskleisti Lietuvą pasauliui“, – „Savivaldybių žinioms“ sakė VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ direktorius Dalius Morkvėnas.

„Adventur“ parodoje kūrybingai naujoves pristatančios savivaldybės ne tik smagių potyrių žadėjo atvykus į jų kraštą, bet ir parodos metu.

AUKŠTAITIJĄ

KULTŪROS ATOSTOGOS – ROKIŠKYJE

„Kviečiame visus atvykti pas mus kultūros atostogoms ir ne tik aplankyti Rokiškį, bet ir pabūti šiame krašte, pagyventi, apžiūrėti mūsų dvarus, paragauti mūsų krašto maisto, pabendrauti su žmonėmis ir pajusti Šepkos dvasią, kurią ir stengiamės perteikti per Kultūros sostinės renginius. Pas mus turiningai ir įdomiai galima praleisti net iki 20 dienų. Per tas dienas pasiūlysim ne tik tradicinius renginius, bet ir pasisvečiuoti pas močiutę ir pasijusti tarsi sugrįžus į namus, pasimėgauti pusryčiams iškeptais čirviniais blynais su aviečių uogiene“, – galimus potyrius pristato Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis ir visa komanda.

O palaikyti rokiškėnų atvykęs Rokiškio garbės pilietis, buvęs ilgalaikis Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ prezidentas Algis Narutis pažada, kad kraštiečiai iš lūpų į lūpas neš žinią apie 2019 metų Lietuvos kultūros sostinę – Rokiškį.

2019 m. Lietuvos kultūros sostinės – Rokiškio – komanda kartu su meru Antanu Vagoniu (viduryje) siūlė šiame rajone praleisti kultūrinės atostogas

LIETUVA VIS RENKAMA

Parodoje „Adventur 2019“ tarp šių metų laureatų – ir Ukmergės turizmo ir verslo informacijos centras (TVIC). Jo vadovei Linai Baublienėi premjeras Saulius Skvernelis drauge su ekonomikos ir inovacijų ministru Virginijumi Sinkevičiumi ir naujosios Vėjų „Keliauk Lietuvoje“ vadovu Dariusiu Morkvėnu įteikė tradicinę vėtrungę už sėkmingiausią 2018 metų turizmo iniciatyvą – projektą „Surink Lietuvą“.

Projektas „Surink Lietuvą“ pernai vasarą startavo su tūkstančiu žemėlapių ir 60 tūkst. (po vieną tūkstantį magnetukų kiekvienai šalies savivaldybei) magnetukų, kuriuos sukūrė grafikos dizainerė ir iliustruotoja Eglė Zubkoviėnė. Spalvingų ir ryškių jos kūrinių paklausa buvo tokia didelė, kad jų skaičių teko didinti net keturis kartus. Šiuo metu papildomai dar užsakyti 5 tūkst. žemėlapių. Ši originali iniciatyva kai kurių turizmo informacijos centrų lankomumą padidino net kelis šimtus kartų.

„Pelnyti tradicinę vėtrungę už sėkmingiausią įvykdytą iniciatyvą buvo sena mano svajonė. Kai prieš trejus metus nuvažiavau į pirmuosius turizmo sėkmingiausiųjų apdovanojimus, pasijutau kaip Pelenė pobūvyje – visi gavo apdovanojimus, buvo pagerbti, tik ne mes iš Ukmergės. Paskui nemažai galvojau, o ką gi mums tokio nuveikti, kad gautume tą spalvotą, gražią vėtrungę. Tačiau, kaip sakoma, genialūs sumanymai gimsta netikėtai. Buvau mokymuose, ir draugė sako: reikia man nueiti ir paaimti magnetėlį. Sakau, ką, negi ji visą Lietuvą renka ant šaldytuvo? Juk tie magnetukai tokie dideli, būtų galima padaryti Lietuvos žemėlapi. Ir tada supratau, kad gal reikia pritilti ir galvoti, kaip tai padaryti. Kadangi tada dalyvavau moky-muose, į kuriuos buvo suvažiavę atstovai beveik iš trisdešimties turizmo informacijos centrų, pakviečiau juos kartu imtis to sumanymo. Jie sutiko. Ir žingsnis po žingsnio mes radome sprendimą, kaip Lietuvą sutalpinti ant šaldytuvo“, – pasakoja Ukmergės turizmo informacijos centro direktorė Lina Baublienė (**centre**).

2016 m. Ukmergės TVIC buvo atsidūręs tarp nominantų kaip sėkmingiausias turizmo ir verslo informacijos centras – buvo pastebėtas už idėjas. „Deja, tąkart nukonkuruoti kitų kandidatų į šį apdovanojimą – Klaipėdos ir Kauno – mums nepavyko. Tik šiemet ta svajonė išsipildė. Turime vėtrungę! Meluočiau, jei sakyčiau, kad nesitikėjome jos gauti. Bet tikrai ne šis garbingas apdovanojimas buvo pagrindinis tikslas dirbant su projektu „Surink Lietuvą“. Buvo tiesiog įdomu tai daryti. Tikime Lietuvos turizmu – čia tikrai yra ką pamatyti. Visi mūsų šalies kempeliai yra unikalūs, ir kuo daugiau žmonės kelias, tuo daugiau parsiveš į namus tos tikros Lietuvos. Manau, kad kiekvienas tikras lietuvis turi gerai pažinti savo šalį ir, be abejojimo, turi žemėlapi „Surink Lietuvą“, – sakė ketvirtus metus Ukmergės TVIC vadovaujanti L. Baublienė.

Šių metų planuose – pasiūlyti rinkti Lietuvą per renginius.

TYLĄ ATRASK KAIŠIADORYSE

„Parodoje pristatėme savo krašto gamtos grožį, ir mūsų tema „Atrask tylą“. Taip pat pristatėme vienintelį Lietuvoje bevariklį keltą per Nerį. Su juo žmonės ir transportą per Nerį kelia jau trečia keltininkų karta. Kaišiadorių rajonas patrauklus ir religiniam turizmui. Tai ir Palaimintasis Teofilis

Gamtos grožį ir tylos stebuklus surasti kvietė kaišiadoriečiai ir rajono meras Vytenis Tomkus (antras iš kairės)

Matulionis, Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus slėpinių parkas. Šiais metais liepos 6 dieną bus paminėtas ir pirmojo Lietuvos traukinio išvykimo iš Kaišiadorių į Radviliškį šimtmetis. Traukiniai – neatsiejama Kaišiadorių dalis. Džiaugiamės, kad Žaslių amatų centras pernai buvo pripažintas geriausiu Lietuvoje. Jame vyksta labai daug edukacinių programų. Per Paukščių festivalį šis amatų centras organizuoja Šakočių kepimo festivalį. Geriausiu pripažintas Kaišiadorių kultūros centras. Žiezmariai šiais metais yra Lietuvos mažoji kultūros sostinė. Pas mus galima visko rasti, tik reikia turėti noro, laiko ir galimybių“, – apžvelgia Kaišiadorių rajono meras Vytenis Tomkus.

BIRŽAI – PATRAUKLIAUSIA VIETOVĖ

„Biržų rajonas pripažintas sėkmingiausia 2018 metų turizmo traukos vietoje. Tačiau, manau, mūsų rajonas toks buvo ir 2017, ir 2016 metais. Tad ir 2019 metais kviečiame pas mus atvažiuoti, nes kas gali būti įdomiau už Biržus. Labiausiai lankomas Kirkilų apžvalgos bokštas. Puikus Biržų krašto muziejus. Esame parengę penkis alaus kelius. Turime ir basų kojų kelią. Pas mus turiningai galima praleisti 2–3 dienas“, – užtikrina Biržų rajono meras Valdemaras Valkiūnas.

Sėkmingiausia 2018 m. turizmo traukos vietoje pripažintas Biržų rajonas. Merą Valdemarą Valkiūną (kairėje) ir mero pavaduotoją Irutę Varziėnę pagerbė Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis su seneliu Kalėda

RADVILIŠKIO EKSPOZICIJOJE – KARINĖ TEMA

Radviliškis šįkart pristatė istorinius įvykius, nes 2019 metai radviliškiečiams svarbūs dviem datomis. Vienas įvykis – prieš 70 metų, 1949 metų vasario 16 dieną visų Lietuvos partizanų būrių vadai susirinko į Minaičius ir pasirašė deklaraciją, kurioje įvardyta, kad Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio (LLKS) taryba yra vienintelė teisėta valdžia okupuotos Lietuvos teritorijoje, kad LLKS organizuotas pasipriešinimas okupantams yra teisėtas, o nepriklausoma Lietuvos Respublika yra pagrindinis tautos siekis. Kitas įvykis – prieš šimtą metų lapkričio 22 dieną prie Radviliškio buvo sumušti bermontininkai. Tai pirmoji nepriklausomos Lietuvos kariuomenės pergalė, sustabdžiusi bermontininkų ėjimą per Lietuvą. Parodoje buvo eksponuojamas ir šiam šimtmečiui skirtas barjefas, kurį sukūrė Edmundas Gaubas.

SIAURUKU – IKI RUBIKIŲ EŽERO

„Anykščiai vienareikšmiškai yra karščiausia turizmo vieta Lietuvoje, – teigia Anykščių turizmo ir verslo informacijos centro direktorė Kristina Beinorytė. – Šiemet iš naujo startuoja siaurukas Anykščiai–Rubikiai. Ir tai

nebus tik užsakomieji maršrutai. Vasarą siaurukas reguliariai kursuos iki Rubikių ežero.“

„Šiomet siaurukui sukanka 120 metų. Kas dar nėra siauruku važiuavę, kviečiame atvykti patirti didžiulį malonumą. Turime vagoną-valgyklą, kuriame važiuodamas siauruku gali pasiruošti sau ir savo bičiuliams maistą“, – naujovės pristato siauruko Kelionių organizavimo skyriaus vadovas Gintaras Šileikis.

ZARASAI – TAI JĖGA!

„Šiais metais „Adventuro“ parodoje visą Utenos regioną prisistatome po viena vėliava, nes mus visus jungia ežerai. Tad kviečiame atvažiuoti ne tik į Zarasus, bet ir į Anykščius, Molėtus, Ignaliną, Uteną ir Visaginą. Džiugu, kad vis labiau keičiasi Zarasai. Vienas pastarųjų rajono savivaldybės darbų plėtojant turizmą – pasirašyta koncesijos sutartis ir sukurta paplūdimio infrastruktūra ir pramos ant vandens. Praėjusi vasara parodė, kad einame teisinga linkme, – kalbėjo Zarasų rajono meras Nikolajus Gusevas. – Turime ir labai daug gražių kaimo turizmo sodybų, lankytinų vietų. Kviečiame į Zarasus ir Zarasų kraštą, nes Zarasai yra jėga!“

Populiariausias Ežerų krašto – Utenos regiono stendas

Šių metų naujovė – parengtas maršrutas Pirmojo pasaulinio karo pėdsakais. „Maršrutą sukūrėme pasinaudodami surinkta istorine medžiaga. Pirmieji šį maršrutą išbandė išminuotojai. Jie patikino, kad trasa, kuria galima keliauti pėsčiomis, dviračiais ir galin-gesniais visureigiais, saugi. Į maršrutą įtrauktos dviejų artilerinių baterijų ir įvairių įtvirtinimų liekanos. Įdomu tai, kad tose vietose būta ištiso karinio miestelio, su gatvėmis ir sava infrastruktūra. Ten Pirmojo pasaulinio karo metais buvo pastatytos elektrinės, kurios elektros energiją tiekė net Utenai, Zarasams. Elektros tiekimo linijos siekė net Daugpilį“, – naujovę pristatė maršruto autorius Ramūnas Keršys.

DVARAI IR PAVLOVO RESPUBLIKA

„Šalčininkų labai gera geografinė padėtis, vos už 20 kilometrų nuo Vilniaus. Iš Vilniaus važiuodami Liepkalnio gatve už 20 kilometrų papulsite į Jašiūnus. Čia yra Šalčininkų rajono perliukas – Jašiūnų dvaras. Dvaras restauruotas. Jau baigti paausavimai, veidrodžiai, skliautai, atstatytos krosnys. Dvaras garsėja kultūros renginiais. Vasarą ir dvare, ir prie dvaro rengiami kamerinės muzikos koncertai. Jie vyksta nemokamai. Už Jašiūnų yra įspūdinga Pavlovo respublika. Tiesa, išlikę tik griuvėsiai, bet jie suteikia labai daug energijos, džiaugsmo ir dvasinės ramybės, tad tikrai čia kiekvienam verta užsukti. Savivaldybės iniciatyva visiškai atstatyta ledainė. Dabar rengiama jos įveiklinimo koncepcija. Tikime, kad nuo kitų metų ji savo veikla džiugins ir lankytojus. Už poros kilometrų – Vilkiškių dvaras. Tai medinės architektūros objektas. Dvaras jau sutvarkytas, netrukus bus sutvarkyta ir dvaro teritorija, įrengta baidarių prielauka. Ten planuojama įrengti tarptautinį jaunimo centrą. Tikimės, kad jis pradės veikti jau 2020 metais, – nuveiktus darbus plėtojant turizmą apžvelgia Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir strateginio planavimo skyriaus vedėja Donata Ašmankevičienė. Ir, žinoma, Šalčininkų kraštą sunku įsivaizduoti be įspūdingų bažnyčių, Norviliškių pilies, į kurią keliaujama per Dieveniškų regioninį parką. Be abejo, ir pasiplaukiojimai baidarėmis, ir Rūdninkų giria, ir kiti mūsų įspūdingi dvarai.“

KVIETĖ PATIRTI ŽIEMGALĄ

Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras (TVIC) parodoje „Adventur 2019“ dalyvavo jau septintą kartą. Unikaliame stende TVIC darbuotojai kvietė parodos lankytojus susipažinti su žiemgališkais krašto turizmo ištekliais. Lankytojai buvo pasitikti šūkiu „Patirk Žiemgalą“, kviečiami sužinoti, atrasti ir pajauti kelionių džiaugsmą, pildyti savo patirčių kolekcijas. Parodą aplankė Joniškio rajono meras Gediminas Čepulis ir administracijos direktorius Aivaras Rudnickas. Parodoje dalyvavo ir Žagarės regioninio

parko direkcijos komanda, kuri šiemet siūlė užsimeršti gamtoje ir apsilankyti ilgiausiam take Lietuvoje – Mūšos tyrelio pažintiniame take, kuris įtrauktas į Lietuvos rekordų knygą kaip ilgiausias pelkėje lentų takas – jo ilgis daugiau nei 6 km. Čia vykdomas edukacija ir savo veiklas pristatė ir lankytojus kvietė susipažinti Mūšos tyrelio pelkės Laumė, kuri su savimi atsivežė Miknaičių ežero vandens kubilėlį. Visi norintys turėjo galimybę patirti pelkės mitą. Žagarėje veikiantį „Kaliausių fabrikėlį“ ir „Lėlių namus“ pristatė tautodailininkė Aušra Petrauskienė, kuri kvietė atvykti į svečius ir išmokti žaisti žiemgališkai.

TRAKŲ NAUJIENOS ŽIEMAI IR VASARAI

„Į Trakus verta važiuoti kiekvienu metų laiku. Tiek žiemą, tiek vasarą, tiek rudenį, tiek pavasarį. Priešais pilį jau baigiamės įsirengti 400 kvadratinį metrų čiuožyklą. Nauja pramoga – pasivažinėjimas spirtrogėmis ir sniegbačiais. Džiaugiamės atsidariusiu šokolado skulptūrų muziejumi. Jame galima ne tik kavos atsigerti ir pasimėgauti skaniu desertu, bet ir pasigrožėti didelėmis šokolado skulptūromis. Trakuose atsirado nauji laivai, kuriami nauji maršrutai. Rajone gausu kaimo turizmo sodybų. Daug įdomių edukacinių programų yra parengęs Trakų amatų centras“, – pasakoja Trakų rajono merė Edita Rudelienė.

„Vasarą Trakai turės naują pramoginį 30 vietų laivą, kuris bus tinkamas ir renginiams, ir pasiplukdydams. Esame parengę naują maršrutą „Grafų Tiškevičių keliu“. Grafai į Užutrakį keliaudavo ne sausumos keliu, bet keldavosi per ežerą. Tad ir Trakų svečius plukdysime grafų Tiškevičių keliu, – dar vieną naujovę pristato Trakų turizmo informacijos centro direktorė Laima Balčytienė. – Prie Čiukiškių ežero įsikūrė labai įdomi kaimo turizmo sodyba „Saulėtas bebras“. Čia rengiamas poilsis visai šeimai, neužmirštant ir augintinių ir visiems pasiūlomos atskiros veiklos.“

Skrydis oro balionu kartu su Trakų rajono mere Edita Rudeliene

GARSINA „KURŠĖNŲ VYNIOTINIS“

„Šiaulių rajonas garsėja Kryžių kalnu, Kurtuvėnais. Daug dėmesio sulaukia „Kuršėnų vyniotinis“, kuris nuo tarybinių laikų garsėja savo išskirtiniu skoniu ir turi savo pirkėjų. Yra sukurtas ir „Kuršėnų vyniotino“ degustacijos kelias. Įdomių edukacinių programų yra parengęs Kuršėnų amatų centras. Baigiame išspręsti buvusių pastatų problemą ir pradėdami restauruoti Kuršėnų dvarą“, – sako Šiaulių rajono meras Antanas Bezaras **(nuotr.)**.

DZŪKIJA

STATO AUKŠČIAUSIĄ APŽVALGOS BOKŠTĄ

Birštono naujiena – planuojame Lietuvą nustebinti savo bokštu. Tai bus bene pats aukščiausias apžvalgos bokštas Lietuvoje. Jo aukštis – 45 metrai. Tikimės, kad gegužės mėnesį jis bus baigtas statyti, – teigia Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė. – Pokyčių žada ir mūsų augantys SPA centrai. Šiais metais dar vienas jų turėtų atverti duris poilsiautojams, atvykstantiems ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio. 2018 metais svečių skaičius, palyginti su ankstesniais metais, ūgtelėjo 30 procentų.“

Į ekspoziciją užsukusį premjerą Saulių Skvernelį pasitinka Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė

MERKINĖJE – ORNITOLOGIJOS CENTRAS

„Varėnos rajone vienas naujausių objektų – prie Merkinės įsikūręs ornitologijos centras. Jame įrengtas kempingas, kuriame gali apsistoti tiek užsienio, tiek Lietuvos keliautojai. Kempingas – su visais patogumais. Pernakvoti galima tiek pastate, tiek kemperiams skirtoje aikštelėje, galima pasistatyti palapinę. Kempingas įrengtas šalia Merkinės, turtingos lankytiniais objektais ir istorija, – naujieną pristato Varėnos rajono meras Algis Kašėta **(nuotr.)**. – Praėjusiais metais išgražėjo ir Varėna. Tradiciškai kviečiame apsilankyti mūsų baseine, pasivaikščioti po mūsų legendų parką. Jis bus baigtas rengti šią vasarą. Ir, be abejojimo, visų svetingai laukia mūsų kaimo turizmo sodybos.“

SVETINGESNIS ALYTUS

„Šioje parodoje dalyvaujame kartu su ilgamečiais Alytaus partneriais iš Lenkijos Elko miesto. Tad mūsų ekspozicijoje – ne tik Alytaus miestas, bet ir Alytaus rajonas, Elko miestas, su kuriuo įgyvendiname daug projektų. Mokomės vieni iš kitų“, – sako Alytaus miesto meras Vytautas Grigaravičius. – Džiaugiamės, kad pavyko į visiškai naują lygį pakelti viešojo transporto paslaugą ir į miesto gatves išriedėjo 30 visiškai naujų autobusų. Vairuotojai apmokyti, aprenkti uniformomis, kultūringi, kas labai svarbu tiek alytiškiams, tiek miesto svečiams. Po ilgų diskusijų pavyko prikelti miesto rotušės laikrodį. Jis turi labai daug funkcijų. Džiugu, kad Alytuje kuriasi naujos gamyklos, vyksta pramonės statybos. Šiais metais dalis besikuriančių įmonių jau atsidarys, o tai naujos darbo vietos alytiškiams.“

MERAS KVIETĖ APLANKYTI LAZDIJŲ KRAŠTĄ

Ypatingo dėmesio parodoje sulaukė Veisiejai, kurie šiemet paskelbti mažąja Lietuvos kultūros sostine. Pirmąją parodos dieną vyko šia proga skirtų renginių pristatymas. Lazdijų rajono meras Artūras Margelis kvietė susirinkusiuosius: „Kviečiu visus atvykti į Veisiejus ir atrasti Lazdijų kraštą, kuris turi kuo nustebinti skirtingais metų laikais. Jūsų laukia nuostabi gamta, gausybė ežerų ir šalia jų įsikūrusių puikių kaimo turizmo sodybų, daugybė įdomių lankomų objektų, turiningų pramogų ir kultūrinių renginių. Kiekvienas esate laukiamas ir svetingai būsite sutiktas mūsų krašte“, – sakė meras **(centre)**.

Kultūrinių renginių ciklą, skirtą Veisiejams – mažajai kultūros sostinei, liaudies daina pradėjo kraštiečiai, žinoma folkloro atlikėja Veronika Povilionienė, Veisiejų kultūros namų

šokių kolektyvas „Pušynas“, Lazdijų meno mokyklos Veisiejų skyriaus jaunųjų akordeonistų orkestras. Renginio vedėjai Veisiejų seniūnas Zenonas Sabaliauskas ir kultūros namų vadovė Lina Kvedaravičienė pakvietė visus pasižiūrėti sukurta filmuką apie Veisiejus ir garsius šio krašto žmones. Į Veisiejų – mažosios kultūros sostinės – renginių pristatymą atvyko gausus būrys veisiejiečių – verslininkų, įstaigų vadovų, studentų ir kitų kraštiečių, šiuo metu gyvenančių Vilniuje ir palaikančių glaudžius ryšius su Veisiejų miestu ir Lazdijų kraštu. Jie teigė, kad būtinai įsiliesią į mažosios kultūros sostinės renginių ciklą ir pakviesią pažinti savo gimtąjį kraštą draugus, kolegas ir pažįstamus.

SUVALKIJA

DVARAI, PLAKTUKAI, ALPAKOS IR MAŽASIS PARYŽIUS

„Mes kviečiame apsilankyti Paežerių dvare. Ypač vasario 22–23 dienomis apsilankyti vyksiančiame Ledo skulptūrų festivalyje. Daugiau kaip 20 meistrų apie 50 tonų ledo pavers puikiomis skulptūromis, – naujiene dalijosi Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centro direktorius Vitas Girdauskas (**nuotr.**) – Įdomus istorinis faktas, kad Napoleonas karą Rusijai paskelbė kaip tik būdamas Vilkaviškyje ir pavadino šį miestą mažuoju Paryžiumi. Tad pristatėme ir savo mažąjį Paryžių. Netoli Paežerių dvaro yra įsikūręs 700 plaktukų muziejus. Jau pamėgtas ir alpakų ūkis. Ypač jis įdomus vaikams. Garsėjame ir savo žydų paveldu, Jono Basanavičiaus tėviške ir kitais Lietuvos istorijai ir kultūrai svarbiais objektais.“

KARTELĖS NEKETINA NULEISTI

„Praėję metai, kai Marijampolė buvo Lietuvos kultūros sostine, labai suaktyvino turizmą. Iki tol į turizmą mes žiūrėdavome gana pasyviai. Neatrodė, kad Marijampolėje ši sritis gali turėti perspektyvų. Tačiau pasirodo, kad įdėjus pastangų galima sulaukti nemažo turistų dėmesio. Net tarp turizmui patraukliausių vietovės nominantų atsидūrėme. Prieš dvejus metus apie tai net pagalvoti nebūtume galėję. Turizmo informacijos centro darbuotojai dabar įžvelgia daug turizmo plėtros, naujų maršrutų kūrimo galimybių. Įdomus ir mūsų religinis paveldas. Įstojome į Švento Jokūbo kelio asociaciją. Tikiu, kad ir pasibaigus projektui turizmas nesumenks. Savivaldybė ieško galimybių įveikinti esamus objektus, kad būtų galima pritraukti daugiau svečių. Mūsų tikslas – pasiekti, kad į Marijampolę žmonės atvažiuotų ne vienai dienai“, – lūkesčiais pasidalija Marijampolės savivaldybės mero pavaduotojas Povilas Isoda.

AUTENTIŠKI PRIENIŠKIŲ MARŠRUTAI

Parodoje „Adventur 2019“ jau ketvirtus metus iš eilės dalyvavo ir Prienų rajono savivaldybės komanda. Šiais metais stendą pristatė mero patarėja Jūratė Zailskienė, Kultūros, sporto ir jaunimo skyriaus vedėjas Rimantas Šiugzdinis, šio skyriaus vyr. specialistė Edita Jakimavičiūtė ir Prienų krašto muziejaus muziejininkė Viktorija Bielevičienė ir Ernesta Juodsnukytė.

Prienų rajono meras Alvydas Vaicekuskas (antras iš kairės) su komanda

„Potyrių turizmas“ – tokia buvo šių metų parodos tema. Prieniškiai siūlė autentiškus maršrutus ir unikalią emocinę patirtį, pristatydami Pociūnus – sklandytojų ir parašiutizmo sporto lopšį, Stakliškes su garsia „Lietuviško midaus“ gamyklos muziejaus ekspozicija, Prienų krašto muziejų ir jo filialą Šilavoto Davatkyną. Didelių lankytojų simpatijų sulaukė pagrindinis savivaldybės stendo akcentas – sklandytuvas, kurio maketą mieliai paskolino UAB „Termikas“.

Ekspozicijoje buvo pristatyti ir krašto verslininkai, Vinco Mykolaičio-Putino premija, poeto Justino Marcinkevičiaus atminimo įamžinimo idėja, turistiniai objektai, garsūs žmonės, edukacijos, svarbiausi renginiai, UAB „Lietuviškas midus“ edukacija.

Parodos lankytojai galėjo dalyvauti viktorinoje apie Prienų kraštą ir laimėti vertingų dovanų: Pociūnuose įsikūrusio parašiutininkų klubo prizų – šuolių parašutu su instruktoriumi, apžvalginių skrydžių lėktuvu, nuolaidų kuponų šuoliams parašutu, taip pat kvietimų į kovo 23 d. KKL krepšinio rungtynes Prienų „ScyCOP“ – Vilniaus „Rytas“ Prienų sporto arenoje. Lankytojų taip pat laukė UAB „Du medu“, UAB „Ekofrisa“, bitininkystės reikmenų įmonės UAB „Wilara“, UAB „Išlaužo žuvis“, Visuomenės harmonizavimo parko, Prienų krašto muziejaus ir, žinoma, Prienų rajono savivaldybės dovanos.

ŽEMAITIJA

AKMENĘ GARSINA GEOLOGINIS PAVELDAS

Parodoje Akmenės rajono savivaldybės stende dirbo savivaldybės administracijos Investicijų ir projektų valdymo skyriaus vedėja Daiva Tušienė ir vyriausioji specialistė Eglė Jankauskienė. Stende buvo akcentuotas Akmenės krašto geologinis paveldas, unikali gamta su Kamany valstybinio gamtinio rezervato, Ventos regioninio parko ir kitais objektais. Ekspozicijos žiūrovai galėjo paragauti šaltalankių produktų, kurių parodos reikmėms padovanojo ūkininkas Linas Šliauteris, ir pasigrožėti nuotraukomis, padarytomis Akmenės krašto fotoklubo narių. Patys smalsiausi stendo lankytojai ne tik pamatė, bet ir pačiupinėjo svarbiausius Akmenės rajono žemės gelmių turtus: klintį, molį, smėlį. Šiandieninis keliautojas tradicinius traukos objektus, poilsio formas keičia į autentiškus maršrutus ir perka ne turizmo produktą, o unikalią emocinę patirtį. Ją savo stende akcentavo ir Akmenės rajono savivaldybė, kvietusi visus atvykti į jau antrą Karjerų žygį, vyksiantį šiemet rugpjūčio 10-ąją.

Stende dirbusias Daivą Tušienę ir Eglę Jankauskienę aplankė (iš kairės) geologas dr. Jonas Satkūnas, savivaldybės kontrolierė Audra Jokubauskienė, mero pavaduotojas Apolinaras Nicius

KRETINGIŠKIŲ SIŪLomos AKTYVIOS PRAMOGOS

Kretingos rajonas pristatytas bendrame stende su Klaipėdos, Neringos, Palangos miestais ir Šilutės, Klaipėdos ir Skuodo rajonais.

Parodoje lankėsi Kretingos rajono meras Juozas Mažeika ir administracijos direktorius Virginijus Domarkas teigė, kad Kretinga tikisi sulaukti ne tik besidominčių krašto paveldu, turtinga istorija, bet ir norinčių pamatyti kitus pamėgtus objektus. Juolab kad Kretingos rajonas tampa vis patrauklesnis ir aktyviomis pramogomis. Parodoje pristatytas laisvalaikio ir sveikatinimo centras „Atostogų parkas“, poilsio ir pramogų kompleksas „HBH Palanga“, pramogų parkas „Malūnų kaimas“ ir rajone veikiantis modernus vandenlenčių parkas „313 cable park“, siūlantys platų paslaugų kompleksą vandens turizmo entuziastams. Parodoje nepamiršti ir mažieji lankytojai – jie buvo vaišinami Kretingos dvaro saldaininės saldainiais, kuriuos pagamino sertifikuota meistrė Asta Norvaišienė, o suaugusieji pradžiuginti mažomis kvapniomis dovanėlėmis – amatininkės Rasos Balševičienės rankų darbo muiliukais ir veltiniais pakabukais.

Parodoje „Adventur 2019“ (iš kairės) – Kretingos rajono turizmo informacijos centro vadybininkė Rita Beržanskienė, Kretingos rajono meras Juozas Mažeika, poilsio ir pramogų komplekso „HBH Palanga“ atstovė Laura Matulevičiūtė ir savivaldybės administracijos direktorius Virginijus Domarkas

ŠILALIŠKIŲ KULTŪROS PAVELDAS

„Turizmas Šilalės rajonui labai svarbus jau vien dėl to, kad turime nemažai kultūros paveldo objektų. Pavyzdžiui, seniausias ir mažiausias Lietuvos muziejus – Dionizo Poškos Baubliai, vien pernai pritraukęs 10 tūkst. lankytojų iš šalies ir užsienio. Galime pasigirti vienu aukščiausių Lietuvoje kryžiumi – tai Tautos prisikėlimo kryžius Kaltinėnuose. Kviečiame aplankyti Girdiškės bažnyčią su unikaliais ažuoliniais altoriais, viduramžių taką pelkėje – Sietuvos kūrgrindą, – kviečia Šilalės rajono meras Jonas Gudauskas. – Būrio lankytojų sulaukia ir kiti objektai: Aukštągirės apžvalgos bokštas, „Lituanicos“ lakūno Stasio Girėno, kalbininko Kazimiero Jauniaus tėviškės, Upynos liaudies amatų ir Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejai, Didkiemio seniūnijoje įrengta partizanų žeminė, Tremtinių aikštė Pajūrio miestelyje, aukščiausia Žemaitijos kalva Medvėgalis ir daug kitų objektų. Mėgstantiems aktyvų poilsį verta aplankyti vieną moderniausių Žemaitijoje baseinų, išbandyti vienintelę Tauragės regione profesionaliai įrengtą Aukštągirės slidinėjimo trasą ar žygi baidarėmis Jūra – viena vaizdingiausių Lietuvos upių.“

„Manau, Šilalė turistams – dar neatrastas ir nepažintas kraštas, į kurį vertėtų atvažiuoti kiekvienam šalies gyventojui ir pamatyti mūsų legen-

domis ir padavimais apipintus piliakalnius. O jų mes turime 34. Ir nė viename rajone tikriausiai nerasime tiek lankymui pritaikytų piliakalnių, kiek jų yra Šilalės rajone, – papildo mero pavaduotojas Valdemaras Jasevičius.

TRYS TAURAGĖS POTYRIAI

„Į parodą atsivežėme potyrių sienelę, kuri padės pažinti Tauragės kraštą. Įkišę ranką į pirmąją sienelės angą, parodos lankytojai rasdavo ragą, nes nuo tauro rago kilęs ir Tauragės miesto pavadinimas. Antras potyris – vanduo. Per Tauragę teka Jūros upė, o jūra baltų kalboje reiškia, kad yra daug vandens. Trečias potyris – egliš šaka, nes 37 procentai Tauragės rajono yra apaugę spygliuočių miškais. Tai viena žaliausių Lietuvos savivaldybių. Neatsitiktinai Tauragės rajono savivaldybė pastaruoju metu labai daug dėmesio skiria ekologijai, ekologiškam transportui ir ekologiškai energijai, – rajono išskirtinumą apibūdina Tauragės krašto muziejaus direktorius Romualdas Vaitkus.

MOTOBOLAS, APULĖ IR MOSĖDIS

„Parodoje pristatėme paveldinę sporto šaką – motobolą. Atsivežėme ir aprangą, ir motociklą. Taip pat pristatėme Mosėdžio akmenų muziejų. Juolab kad Mosėdis šiais metais yra mažoji Lietuvos kultūros sostinė. Pristatėme visus Mosėdyje vykšančių renginius ir kviečiame visus atvažiuoti į Mosėdį, o kartu ir į Skuodo rajoną. Be to, šiais metais rugpjūčio mėnesį vykšančiam Apuolės festivaliui planuojame baigti tvarkyti ir Apuolės piliakalnį. Taigi Skuodo rajono akcentai – Mosėdis, Apuolė ir motobolas, – kviečia Skuodo rajono meras Petras Pušinskas.

TELŠIAI – REKORDŲ KRAŠTAS

„Apie Telšių rajoną galėčiau pasakoti ištisą savaitę. Jau vien į Degaičių parką, kuriame auga apie trys šimtus medžių rūšių ir porūšių, verta atvažiuoti. Degaičiuose yra pats sunkiausias pasaulyje dviratis. Ir tai jau užregistruota Gineso rekordų knygoje. Tiems, kurie atvažiuoja darbo metu, duodame tą dviratį ir paminti. Rugpjūčio paskutinį šeštadienį organizuojame šio dviračio mynimo čempionatą. O ką jau bešnekėti apie Telšius. Ten yra labai daug ką pažiūrėti ir daug ką patirti, – nepamiršti 800-ąjį jubiliejų švenčiančios Žemaitijos sostinės ragina Telšių rajono Degaičių seniūnijos seniūnas ir stipriausias pasaulyje barzdos savininkas Antanas Kontrimas.

Žemaitijos sostinės stende Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijos prezidentą Kęstutį Vilkauską (kairėje) ir viceprezidentą Vytautą Slabį svetingai pasitiko stipriausias barzdos savininkas Degaičių seniūnas Antanas Kontrimas (centre)

ŽEMAITIJOS METAIS – Į ŽEMAITIJĄ

Parodoje dalyvavę plungiškiai ypač laukė momento, kai bus paskelbtas sėkmingiausiai 2018 metais dirbęs turizmo informacijos centras, nes šioje kategorijoje kartu su kolegomis iš Vilniaus ir Palangos buvo teiktas ir Plungės TIC, vadovaujamo Sandros Kasmauskienės, kolektyvas. Vis dėlto sėkmingiausiu centru 2018 metais pripažintas VŠĮ „GO Vilnius“. Papildomas prizas – už inovatyvumą – avansu įteiktas VŠĮ „Kauņas 2022“ projektui.

Šių metų „Adventur“ parodos pagrindinė tema – potyrių turizmas. Būtent potyrių Plungės paviljone lankytojų srautą aptarnavę Plungės TIC, kaimo turizmo sodybų, Žemaitijos nacionalinio parko, Plungės viešosios bibliotekos darbuotojai žadėjo pačių įvairiausių, tačiau su viena sąlyga – jei tik turistai aplankys Plungės kraštą!

Edukacijos metu parodos dalyviams Plungės viešosios bibliotekos darbuotojai pristatė projektą „Holograminis paveldas: inovacijos bibliotekoje – XIX a. pilaiteje laikrodinėje“: parodė sukurtą 3D holograminį turą, kuriame inovatyviai aktualizuojamas kultūros paveldas ir pateikiami holograminiai Plungės dvaro parko gyvūnijos ir augalijos fragmentai.

„2019 metai yra Žemaitijos metai, tad į Plungę tikrai verta atvažiuoti, užsukti į žemaitiškuoju Versaliu vadinamus Oginskių rūmus, aplankyti Užgavėnių ir Šaltojo karo muziejus. Vasarą būtina pasivažinėti dviračiais aplink Platielių ežerą 24 kilometrų ilgio dviračių taku“, – kviečia Plungės turizmo informacijos centro direktorė S. Kasmauskienė.

PALANGA SIŪLO NAUJOS KOKYBĖS PASLAUGAS

„Viena didžiausių šių metų naujienų – pagaliau sutvarkytas įvažiavimas į kurortą, – sakė Palangos turizmo informacijos centro direktorė Rasa Kmitienė. – Taigi šiemet automobiliais atvykstantys mūsų svečiai į kurortą galės įvažiuoti be spūsčių. Kita mūsų naujiena – vasario pabaigoje – kovo pradžioje bus atidarytas modernus baseinas, pritaikytas ir varžyboms, ir poilsiui. Čia bus galima pasimėgauti vandens teikiama malonumais ir tada, kai negalima maudytis jūroje. Naujų arba atnaujintų paslaugų svečiams siūlo ir Palangos viešbučiai, SPA centrai, sanatorijos.“

R. Kmitienė pažymėjo, kad, kurorte sukūrus kultūros renginių infrastruktūrą, labai prasiplėtė renginių įvairovė.

„Nors vis populiarsnės darosi tradicinės kurorto šventės, bet tikimės daugiau svečių sulaukti vasario 8–10 dienomis vykstančioje Stintų šventėje, kovo 30–balandžio 5 d. vyksiančiose Palangos dienos, tarptautiniame pučiamųjų orkestrų festivalyje „Amber Wind“, gegužės 31– birželio 2 d. rengiamoje kurorto šventėje „Myliu Palangą“, didžiausiose Baltijos šalyse automobilių lenktynėse „Aurum 1006 km“ ir kituose įdomiuose renginiuose“, – planais dalijasi Palangos turizmo informacijos centro direktorė.

MAŽOJI LIETUVA

„Esame mažosios Lietuvos dalis ir kartu su Jurbarko rajono Smalininkų kultūros centru rodome tai, kuo turtingas mūsų kraštas. Tai ir Vilkyškiai, ir Rambynų kalnas, ir Žasų turgus, ir pasiplaukiojimai Nemunu, Karalienės Luizos tiltas, Martyno Jankaus muziejus, Bitėnų kapinaitės. Tai įspūdingi vaizdai ir objektai, kuriuos verta pamatyti“, – kviečia Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis ir Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius (**centre**).

DVIRAČIAI IR NARDYMO ŠACHTA

„Klaipėda keičia savo požiūrį į renginių naudą miestui. Tad vis daugiau turistų pritraukia mūsų renginiai. Vasario mėnesį Klaipėdoje vyks šviesų festivalis, gegužės mėnesį – unikalus violončelių festivalis. Ir kiti renginiai, kurie padeda Klaipėdai įveikti sezoniskumą, džiugina klaipėdiečius ir svečius, – Klaipėdos ypatumus apibūdina Klaipėdos turizmo informacijos centro direktorė Romėna Savickienė. – Klaipėdos regionas labai patrauklus dviračių turizmui. Vien Klaipėdoje galima dviračių trasomis nuvažiuoti daugiau nei 100 km. Dviračių takais galima pasiekti Neringą, Šventąją, Šilutės kraštą. Ir savo stende demonstravome įrenginį, kuriuo galima pasivažinėti Klaipėdos gatvėmis. Taip pat laukiame nardytojų, nes Klaipėdos baseine yra įrengta 9 metrų gylio nardymo šachta – vienintelė Baltijos šalyse. Ir, žinoma, pramogų ir turizmo plėtrai stengiamės visapusiškai išnaudoti vandenį.“

KETURIŲ VANDENŲ KRAŠTE

„Esame keturių vandenų kraštas ir šiais metais esame parengę ir išleidę vaikams skirtą leidinį „Keturių vandenų kraštas“. Leidinyje yra žemėlapis, kuriame stilizuotai pateikiami vaikams ir jaunos šeimoms su vaikais tinkami ir įdomūs turistiniai objektai. Kita naujiena – sėkmingai plėto-

jamas pamario krašto klasteris. Šiais metais prie klasterio pradeda vienas po kito prisijungti Neringos verslininkai. Tokiai viešajai ir privačiai partnerystei, plėtojant pamario krašto turizmo klasterį, pritarė ir Neringos savivaldybė. Tai pajavairina siūlomas paslaugas turistams. Be to, šiemet kiekvieną dieną iš Drevernos į Juodkrantę plauks naujas 50 vietų laivas, o verslininkai žada, kad iš Drevernos bus galima nuplaukti ir tiesiai į Nidą. Tikimės, kad, netoli Drevernos baigus statyti privačią pontoninę prielauką, 50 vietų laivas keliaus Drevernos upe, Karaliaus Vilhelmo kanalu, per Lankupių šliuzus į Minijos upę, kuria plaukdamasi pasieksime Kintus, Minijos kaimą ir Uostadvarį. Tai dar viena nuostabi kelionė keturių vandenų krašte“, – pramogas pristato Klaipėdos rajono turizmo informacijos centro direktorė Daiva Buivydienė.

POKYČIAI NERINGOJE

„Geriausia mūsų naujovė – išlaikyta ir nesugadinta gamta, kad atvažiavus į Kuršių neriją būtų galima ją pasigrožėti, pamatyti ją vis gražesnę, žaismingesnę ir įspūdingesnę, – pabrėžia Neringos savivaldybės meras Darius Jasaitis. – Šiais metais Neringoje didelių naujovių dar nebus, bet 2020 metais dauguma sovietmečiu statytų poilsio namų virs mūsų architektūrą atitinkančiais įspūdingais statiniais su daugybe baseinelių, mini SPA, restoranais.“ Pasak mero, rekonstrukcija pajudėjo po ilgų diskusijų su Aplinkos ir Kultūros ministerijomis, su Kultūros paveldo departamentu. „Norint kažko pasiekti neringiškiui labai, reikia daug šnekėtis, o radus sutarimą pakeičiami kai kurie teisės aktai, – paaiškina meras. – Tad verslas žengia į Neringą, ir tikimės, kad ateityje verslininkai nebebijos investuoti į šį nuostabų kraštą. Kad buvo pakeisti kai kurie teisės aktai, esu dėkingas ir žiniasklaidai. Be jos palaikymo tokių žingsnių nebūtume padarę. Spauda ir viešumas tokiems kraštams, kaip Kuršių nerija, yra didžiuliai pagalbininkai.“

Mero pavaduotojas Narūnas Lendraitis priduria, kad Neringoje jau susidėliotos ir labai aiškios kultūrinio turizmo kryptys. „Mūsų renginių kalendorius ir paslaugų paketas orientuoti į tai, kad žmogus patirtų mūsų kultūros tradicijas, mūsų aplinką ir grįžtų dar ir dar kitais metais. Mūsų išskirtinumas slypi tradicijoje, besitęsiančioje daugelį metų“, – mintimis apie krašto ypatingumą dalijasi mero pavaduotojas.

Įki pasimatymo Neringoje

METŲ BIUDŽETAS – KAM IR KIEK?

VITANA BRUČIENĖ

Verslas, švietimas, komunaliniai darbai, socialinė pagalba – tai prioritinės sritys, į kurias orientuotasi formuojant šių metų Alytaus rajono savivaldybės biudžetą. Savivaldybės pajamas ir išlaidas jau patvirtino savivaldybės taryba. Šių metų biudžetas – 25 mln. 376,3 tūkst. eurų.

Rajono meras Algirdas Vrubliauskas pasidžiaugė praėjusiais metais viršytu savivaldybės biudžeto pajamų planu daugiau kaip 4,5 proc. „Tai yra daugiau kaip milijonas eurų. Tai leidžia drąsiai tvirtinti biudžetą, prisidedant prie iniciatyvų aplinkos, energijos taupymo, saulės kolektorių įrengimo mokykloms, Butrimonių aikštės rekonstrukcijos etapo. Tikiuosi, kad šiais metais bus atnaujinta ir istorinė Kurnėnų mokykla. Biudžete daugiau lėšų numatyta komunaliniam ūkiui ir jo plėtrai“, – vardijo šių metų darbus meras. Jis pabrėžė, kad praėjusiais metais padidėjo algos mažiausiai uždirbantiems rajono įstaigų darbuotojams, jų augimas numatytas ir šiais metais. „Ypač kultūros darbuotojams. Jų atlyginimui pusę pinigų skiria Kultūros ministerija, pusę savivaldybė“, – sakė meras.

DAUGIAUSIA LĖŠŲ – ŠVIETIMUI IR SOCIALINIAMS REIKALAMS

Alytaus rajono savivaldybės gyventojų socialinėms paslaugoms, įvairiai paramai ir pagalbai, kompensacijoms, vaikų globai ir kitoms priemonėms savivaldybės biudžete numatyta 4 mln. 793,6 tūkst. eurų. Didelė socialinėms reikmėms suplanuotų lėšų dalis tenka socialinėms pašalpoms nepasiturintiems gyventojams. Šios išlaidos jau kelerius metus mažėja nuo tada, kai jas savarankiškai skirsto savivaldybė.

ŠVIETIMO PASLAUGOMS IR PLĖTRAI – PER 7 MLN. EURŲ

Rajono vaikams ir jaunimui skiriamos lėšos ne tik finansuojant švietimo paslaugas mokyklose, kurioms šiemet suplanuota daugiau kaip 7 mln. 291,8 tūkst. eurų. Savivaldybės biudžete numatyta parama universitetų, kolegijų studentams ir profesinių mokyklų moksleiviams, užimtumo projektams, vairavimo mokymuisi, pedagoginei ir psichologinei pagalbai, neformaliajam vaikų švietimui, įvairių būrelių veikloms. Pastarosios suplanuota daugiau kaip 66 tūkst. eurų, o Alytaus rajono meno ir sporto mokyklai, kuriose organizuojami muzikos, dailės ir sporto užsiėmimai – 302,4 tūkst. eurų.

Jau šiais metais Alytaus rajono vaikai turės galimybę stovyklauti moderniose, atnaujintose patalpose, įrengtose buvusioje Nemunaičio mokykloje. Joje galės apsistoti 30 vaikų.

Šiemet numatyta skirti lėšų trūkstantų profesijų mokytojams važiavimui į darbą išlaidoms kompensuoti. „Rajono vaikams turime sudaryti kuo geresnes sąlygas mokytis ir tobulėti, tad lėšų ugdymo aplinkai gerinti skiriame ir iš biudžeto, gauname ir iš įvairių Europos Sąjungos fondų“, – sako rajono meras A. Vrubliauskas.

Dideli darbai laukia rajono mokyklose. Daugų Vlado Mirono gimnazijoje bus pradėtas patalpų modernizavimas, sumontuota saulės elektrinė. Saulės kolektoriai taip pat bus įrengti Simno, Miroslovo, Butrimonių, Pivašiūnų gimnazijose ir Pirminės sveikatos priežiūros centre.

KULTŪRAI IR SPORTUI – 4,9 PROC. BIUDŽETO

Kultūros veiklai plėtoti ir jos vaidmeniui bendruomenės gyvenime stiprinti planuojama panaudoti 1 mln. 203,6 tūkst. eurų – tai lėšos, skiriamos viešosios bibliotekos, kultūros centro veiklai ir kitoms kultūros iniciatyvoms. Kultūros plėtros projektams numatyta 50 tūkst. eurų. Praėjusiais metais buvo finansuoti 43 projektai, kuriuos organizavo rajono kultūros centras, bendruomenės, kitos organizacijos.

Savivaldybė jau daug metų remia ir religinių bendruomenių projektus, padeda bažnyčioms sutvarkyti stogus, vidų, tvorą, aplinką. Šių metų biudžete padidintas finansavimas ir numatyta 32,5 tūkst. eurų.

Savivaldybės sporto projektams skirtomis lėšomis naudojasi sporto klubai, komandos, kitos sporto organizacijos. Šiųmečiame biudžete sportui remti numatyta 50 tūkst. eurų.

SVEIKATOS PASLAUGOMS – DAUGIAU KAIP KETVIRTIS MILIJONO

Šiemet numatyti rajono Pirminės sveikatos priežiūros centro padalinių atnaujinimo darbai. Bus modernizuota Miroslovo ambulatorija, apšiltinta Butrimonių ambulatorija. Savivaldybė finansuos gyventojų, kuriems parama priklauso, dantų protezavimą. Šiai paslaugai numatyta daugiau lėšų nei praėjusiais metais – 20 tūkst. eurų. Visuomenės sveikatos projektams numatyta 5,8 tūkst. eurų, daug prevencinių projektų įgyvendinančiam Visuomenės sveikatos biurui išlaikyti ir veiklai organizuoti – 225 tūkst. eurų, Priklausomybių mažinimo programai – 4,5 tūkst. eurų.

RAJONO KELIAI, GATVĖS, PASTATAI, MELIORACIJA

Rajono infrastruktūros objektų ir būsto priežiūrai, modernizavimui ir plėtrai šių metų biudžete numatyta 4 mln. 732,1 tūkst. eurų. Tai lėšos kelių transporto plėtrai, daugiabučių ir vienbučių gyvenamųjų namų modernizavimui, komunaliniams darbams, gatvių apšvietimui, melioracijos ir hidrotechnikos statinių naudojimui ir priežiūrai.

„Tai vieni labiausiai matomų ir labiausiai žmonių prašomų atlikti darbų. Keliai, saugumas, apšvietimas, būstas, viešųjų erdvių priežiūra – visa tai daug lėšų ir darbų organizavimo reikalaujanti sritis, todėl ir lėšos gerokai didesnės negu ankstesniais metais“, – sako rajono meras A. Vrubliauskas.

Rajone šiemet planuojama išasfaltuoti 7 km kelių, suremontuoti 20 km žvyrkelių, 2000 senų šviestuvų pakeisti į energiją taupančius LED šviestuvus, parengti studiją dėl individualių valymo įrenginių įrengimo kompensavimo gyventojams, prisidėti prie daugiabučių namų modernizavimo.

„Pradėsime visų lauktą Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos rekonstrukciją. Gal ne per metus, bet mokykla atgims, taps atvira visuomenei, joje vyks edukacinė ir kita veikla. Didelis atidarymas vyks Butrimonyse – baigsime istorinės aikštės rekonstrukciją“, – apie pokyčius kalba meras.

VERSLAS IR ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO BENDRUOMENĖS

Savivaldybės biudžete sąlygų verslo plėtrai sudarymui, patrauklios investicijos aplinkos formavimui, turizmo vystymui numatyta beveik pusantro milijono eurų.

Šalyje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2018 m. pradžioje, palyginti su 2017 m., labiausiai padidėjo Alytaus rajono savivaldybėje. Jis išaugo 7 procentais, o palyginti su 2015 m. – 29 proc. Savivaldybė smulkiuoju ir vidutiniu verslu užsiimančius rajono verslininkus remia dvidešimt metų. Šiemet paramai numatyta daugiau lėšų negu ankstesniais metais – 90 tūkst. eurų.

Taip pat numatoma žengti naują žingsnį – siekiant sudaryti patrauklią aplinką investicijoms ir verslo plėtrai pradėdama kurti pramonės parkas ir planuojama paruošti investicijoms pavienius pramonės veiklai tinkamus žemės sklypus su būtina infrastruktūra. Tikimasi, kad tai padės pritraukti investicijų į rajoną.

Žemės ūkio ir kaimo bendruomenių projektams finansuoti skiriama 150 tūkst. eurų – tai dvigubai daugiau nei praėjusiais metais. Lėšos skiriamos ūkininkų mokymams, infrastruktūros gerinimui, melioracijos statinių remonto ir melioracijos griovių valymo darbų bei kitiems projektams.

KAUNO RAJONO BIUDŽETAS: DAUGIAU LĖŠŲ ŠVIETIMUI, JAUNOMS ŠEIMOMS IR DARBO UŽMOKESČIUI

EDMUNDAS MALIŠAUSKAS

Kauno rajono taryba patvirtino 2019 m. biudžetą, kuris 9,4 proc. didesnis nei pernai ir siekia per 83 mln. eurų. Beveik 53 proc. visų lėšų numatyta švietimui ir kultūrai.

DAUGĖJA GYVENTOJŲ IR IŠŠŪKIŲ

Biudžeto lėšos švietimui, kultūrai ir neformaliajam ugdymui šiemet didėja 14 proc. Tai papildomai sudaro 2 mln. eurų. Iš viso šiai sričiai skiriama 52,7 proc. viso savivaldybės biudžeto. „Kauno rajone daugėja gyventojų – jų atsikelia iš visos Lietuvos. Smagu, bet tai kartu ir nauji iššūkiai – mums jau trūksta pradinį klasių mokytojų, turime pasirūpinti mokyklomis ir darželiais“, – sakė Kauno rajono meras Valerijus Makūnas.

Kultūros projektui „Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022“, kuriame Kauno rajonas dalyvauja su Kauno miestu, šiemet paskirta 594 tūkst. eurų. Šios lėšos bus naudojamos įvairiems kultūros projektams seniūnijose.

STEIGIA PRADINES MOKYKLAS

Naujajame biudžete numatyta skirti 2,8 mln. eurų pradėtiems investiciniams projektams – Čekiškės Prano Dovydaičio, Piliuonos gimnazijų rekonstrukcijai užbaigti, Raudondvario Anelės ir Augustino Kriauzų mokyklai-darželiui ir Instituto g. esančiam pastatui rekonstruoti ir pritaikyti pradinei mokyklai. Pradinė mokykla taip pat kuriama Akademijoje, buvusio studentų bendrabučio patalpose. Šiais metais turėtų prasidėti rekonstrukcijos darbai Ramučių kultūros centre, Neveronių gimnazijos, Linksmakalnio stadionuose.

Viešojo ir privataus sektorių partnerystės pagrindu ketinama atnaujinti Mastaičių baseiną ir šalia pastatyti pradinę mokyklą su darželiu. Tas pats projektas apima ir Kačerginės bei Zapyškio mokyklų rekonstrukciją.

„Mūsų strateginis tikslas – atnaujinti ir modernizuoti visas mokymo įstaigas“, – pabrėžė meras.

DIDĖS DARBO UŽMOKESTIS

Daug dėmesio naujajame biudžete skiriama biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti. Iš viso darbo užmokesčio fondas didės 14,5 proc. Tai sudaro 2,6 mln. eurų.

„Papildomai lėšų skiriame Darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui laipsniškai įgyvendinti, minimaliam atlyginimui, pareiginės algos baziniam dydžiui padidinti“, – kalbėjo savivaldybės administracijos direktorius Antanas Nesteckis. Daugiausia darbo užmokeskis augs švietimo, kultūros ir socialinės sferos darbuotojams.

DAUGIAU LĖŠŲ SENIŪNIJOMS

2019 m. lėšos socialinei apsaugai, palyginti su praėjusiais metais, didės 17,7 proc. – tai sudaro 685 tūkst. eurų. Didinamas finansavimas ir seniūnijoms: bus modernizuojamas gatvių apšvietimas, tiesiami keliai, tvarkomi šaligatviai, įrengiami skverai, vaikų žaidimų ir sporto aikštelės.

„Ateityje ketiname parengti kiekvienos seniūnijos darnios urbanistinės plėtros vizijas, kurios padės suvaldyti stichišką plėtrą. Planuojame plėsti vietinės reikšmės kelių programą, tvarkyti kiemus, įvažas, kurti daugiau laisvalaikio zonų“, – tvirtino V. Makūnas.

Šiemet bus tęsiama praėjusiais metais didelės sėkmės sulaukusi socialinė programa „Naujagimio kraitelis“. Jai skirta 350 tūkst. eurų.

Pernai kraiteliai įteikti 1265-iems Kauno rajone registruotiems naujagimiams. Tai rekordinis naujagimių skaičius, 2017-aisiais jų buvo maždaug pusantro karto mažiau – 813. „Tai, kad jauni žmonės mūsų krašte nori gyventi ir auginti vaikus – vienas didžiausių įvertinimų“, – džiaugėsi V. Makūnas.

GEROJI PATIRTIS: SAVIVALDYBĖS VADOVŲ IR SPAUDOS ATSTOVŲ SUSITIKIMAS

GERDA BELOKOPYTOVA

Į Šilutės rajono savivaldybės mažąją posėdžių salę kiekvieno mėnesio paskutinį antradienį tradiciškai kviečiami žiniasklaidos atstovai. Susitikime dalyvauja ir mėnesio veiklos rezultatus apžvelgia, į klausimus atsako Šilutės rajono savivaldybės vadovai, specialistai.

Pasak Šilutės rajono mero Vytauto Laurinaičio, sausio mėnesį buvo padaryta daug naudingų darbų visam Šilutės kraštui ir čia gyvenantiems žmonėms. Meras informavo susirinkusiuosius, kad vietos veiklos grupės „Lamatos žemė“ atstovai bendruomenių pirmininkams, seniūnams pateikė naujus kvietimus nuo vasario 1 d. teikti paraiškas socialinės srities ir mini verslo plėtojimo projektams. Naudingas buvo administracijos direktoriaus pavaduotojo Virgilijaus Posingio apsilankymas Lietuvos automobilių kelių direkcijoje. Priimtas sprendimas dėl Aukštumalės gatvės, kurioje bus suprojektuotas pėsčiųjų ir dviračių takas, rekonstrukcijos, o Lietuvos rinkimų ir Tilžės gatvių sankryžoje bus įrengta žiedinė sankryža. Susitarta ir dėl kitos būtinos žiedinės sankryžos įrengimo.

V. Posingis dalyvavo ir susitikime Vyriausybėje, kur buvo aptarta potvynio programa. Nors estakados statybos darbai vyksta, tačiau potvynio problema niekur nedingo. Šilutės rajono savivaldybėje sausio mėnesį lankėsi ministras pirmininkas Saulius Skvernelis. Jis susitiko su Rusnės bendruomene, apžiūrėjo estakados statybos darbus. Lankėsi ir žemės ūkio ministras Giedrius Surplys. Pastarasis per susitikimą su krašto žemdirbiais aptarė šiuo metu vykdomą žemės ūkio politiką, išklauė ūkininkų klausimus ir su savo koman-

dos nariais pateikė atsakymus į juos. Meras V. Laurinaitis pasidžiaugė atsiradusia nauja tradicija – susitikimais su dvasininkais. Aptarta, su kokiomis problemomis susiduria religinės bendruomenės, kokios pagalbos reikėtų ir pan. Nuo šiol bus vykdoma Religinių bendruomenių rėmimo programa. Šios programos lėšos daugiausia bus panaudotos bažnyčioms remontuoti. Paraiškas priims ir lėšas skirstys specialiai sudaryta komisija. Mero pavaduotojas Algis Bekeris pasakojo, kad įvyko susitikimas dėl 700 žmonių palaikų, kurie yra užkasti Armalėnuose, ekshumavimo, antropologinių tyrimų ir palaidojimo naujoje vietoje. Pasak A. Bekerio, šiemet vyks paruošiamieji darbai, o kitąmet jau bus skirtos lėšos konkrečioms darbams atlikti.

Administracijos direktorius Sigitas Šeputis kalbėjo apie tai, kad šiuo metu rengiamas 2019 m. biudžeto pajamų ir išlaidų plano projektas. „Praėjusių metų biudžeto planą įvykdėme ir netgi viršijome. Labai nerimavome, kad neįvykdysime fizinių asmenų pajamų mokesčio surinkimo plano, bet vis dėlto jį viršijome 200 tūkst. eurų. Iš viso surinkome 321 tūkst. eurų daugiau negu buvo planuota surinkti pajamų“, – kalbėjo S. Šeputis. Meras išskleidė abejones dėl rajono tarybos ir tarybos koalicinės daugumos – partijos „Tvarka ir teisingumas“, socialdemokratų partijos, valstiečių ir žaliųjų sąjungos, visuomeninio rinkimų komiteto „Už žmonių valdžią“ išleisto veiklos ataskaitos lankstinuko. „Apmokėta lėšomis, skirtomis veiklai viešinti ir reprezentuoti“, – sakė V. Laurinaitis, išvardydamas konkrečias išlaidų sumas. Pasak mero, ataskaita yra bendra tarybos ir tarybos koalicinės daugumos, nes kaip tik dauguma ir buvo prisiėmusi visą atsakomybę už priimamus sprendimus ir įgyvendinamus projektus. Tarybos opozicija neteikė konstruktyvių pasiūlymų, nebalsuodavo arba balsuodavo prieš.

NEJGALIŲJŲ INTEGRACIJAI – DAUGIAU GALIMYBIŲ IR PRIEMONIŲ

Apie socialinės rehabilitacijos paslaugas neįgaliesiems ir kitas reikalingas priemones, lūkesčius ir naujoves kalbamės su Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja LIGITA LIUTIKIENE.

Kaip savivaldybė remia socialinės rehabilitacijos paslaugas bendruomenėje?

Klaipėdos rajono savivaldybė kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu remia socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus. Pagrindinis projektų vykdymo tikslas – skatinti nevyriausybines organizacijas teikti socialines paslaugas neįgaliesiems, mažinant socialinę atskirtį ir gerinant neįgaliųjų integraciją. Šiais metais penkios organizacijos, veikiančios neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, teikė paraiškas, kurias vertino savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija. Jos darbą stebėjo Neįgaliųjų reikalų departamento paskirti stebėtojai, atvykę iš Vilniaus ir Klaipėdos neįgaliųjų skėtinių organizacijų. Vertindami paraiškas komisijos nariai vadovavosi Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2019 m. projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatomis.

Kokie tai projektai? Kuo jie naudingi neįgaliesiems?

Didžiausią komisijos balų skaičių surinko VšĮ Nacionalinis socialinės integracijos institutas, kuris 2019 m. teiks taksi paslaugas rajono neįgaliesiems. Neįgalieji galės užsisaityti taksi paslauga ir vykti pas gydytojus, į reabilitacijas, į svečius. „Socialinis taksi“ neužsiims vien tik pavėžėjimo paslauga, bet su laiptų kopikliu padės neįgaliajam su vežimėliu patekti iki mašinos arba parvykti į namus. Iš viso šiam projektui skirta per 33 tūkst. eurų,

šios lėšos bus naudojamos iš dalies transporto sąnaudoms padengti, vairuotojų atlyginimams, mobiliems kopikliams įsigyti, automobilių amortizacijos išlaidoms padengti.

Nevyriausybines organizacijos Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos ir Telšių bei Klaipėdos aklųjų centrai teiks neįgaliųjų dienos užimtumo, individualios pagalbos paslaugas. Neįgaliesiems teikiamos palydėjimo į įvairias įstaigas, tarpininkavimo įdarbinant paslaugas, centruose veikia įvairūs meninių gebėjimų lavinimo užsiėmimai. Telšių ir Klaipėdos aklųjų centras, kad neįgaliesiems būtų patogiau atvykti į veiklas, organizuoja užsiėmimus Gargžduose. Centrui veikloms Klaipėdos rajono gyventojams vykdyti šiemet skirta daugiau nei 31 tūkst. eurų, o Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centrui – beveik 40 tūkst. eurų. Į savo veiklas centrai pritraukia per 100 neįgaliųjų.

Neįgaliuosius su kompleksine negalia ir sutrikusiu intelektu užima VšĮ „Revilita“, jų bendruomenės gavėjų skaičius kiekvienais metais auga. Neįgalieji gali dalyvauti meninėse, edukacinėse veiklose, mokosi atsipalaiduoti per kaniterapiją, išmoksta savitvarkos, sveikos gyvenamosios įgūdžių. VšĮ „Revilita“ teikia pagalbą neįgaliųjų šeimų nariams, moko, kaip susigyventi su artimojo negalia. Šiai įstaigai šiemet skirta per 30 tūkst. 300 veiklų vykdyti. „Revilita“ nori steigti savarankiško gyvenimo namus. Kol kas tai tik svajonė, bet juk viskas nuo svajonių ir prasideda.

Klaipėdos rajono amatų centras, įsikūręs Veiviržėnų miestelyje, atokiau nuo rajono centro, į savo veiklas priima neįgaliuosius iš aplinkinių kaimų ir vienkienų. Taip pagerėja paslaugų prieinamumas neįgaliesiems, gyvenantiems kaimo vietovėse. Į centre vykstančius užsiėmimus juos atveža individualios pagalbos vykdytojas. Už paslaugas neįgaliesiems mokėti nereikia. Klaipėdos rajono amatų centre vykstančioms dienos užimtumo ir meninių gebėjimų lavinimo būreliuose, kolektyvuose ir klubuose veikloms skirta per 20 tūkst. eurų suma. Klaipėdos rajone neįgaliųjų paslaugoms vystyti ir bendruomenių poreikiams plėtoti skiriamos nemažos lėšos, tačiau šių pinigų turi pakakti įstaigai išsilaikyti, susimokėti komunalinius mokesčius, darbuotojų atlyginimams, transporto paslaugų, užsiėmimų priemonių, ūkinių prekių sąnaudoms padengti. Neįgaliųjų reikalų departamento ir Klaipėdos rajono savivaldybės darbuotojai nuolat tikrina ir vertina NVO veiklą, iki šiol pažeidimų nebuvo nustatyta.

Vis dar aktualu Būsto pritaikymo neįgaliesiems programa, per kurią neįgalieji gali susikurti sau prienamą aplinką. Kaip sekasi ją įgyvendinti?

Neįgaliesiems įrengiamos įvairios įvažos, keltuvai, trapai, kad būtų patogiu su vežimėliu patekti į būstą, o jo viduje gali būti įvairių patogumų sukuriama įrengiant specialias konstrukcijas: montuojami lubiniai keltuvai, pritaikomas higienos kambarys, platinamos durys, panaikinami slenksčiai. Visos šios priemonės buvo priimanos tik neįgaliesiems su judėjimo negalia.

Pernai pirmą kartą neįgaliesiems vaikams su psichikos sutrikimais galėjo būti pagerinama jų aplinka ir gyvenimo kokybė, perkamos ir kompensuojamos sensorinės (jutiminės) priemonės. Vaikams buvo reikalingos balansavimo priemonės: balansavimo lentos, pleištai, kamuoliai; pasunkintos priemonės: pasunkintos antklodės, kojų svareliai; vaizdinės stimuliacijos priemonės, pavyzdžiui, šviesos stalai, burbulų stulpai, įvairios lietimui, supimo priemonės. Iš viso keturiems vaikams su sunkia negalia kompensuota sensorinių priemonių už 6210 eurų. Šios priemonės labai palengvins vaikų priežiūrą tiek juos globojantiems asmenims, tiek pačių neįgaliųjų vaikų gyvenimą.

Galbūt šiais metais neįgalieji sulauks dar kokių nors reikalingų priemonių, palengvinančių jų gyvenimą?

Šiais metais Neįgaliųjų reikalų departamentas Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Gargždų viltis“ skirs naują neįgaliesiems pritaikytą automobilį. Ši organizacija ketina teikti neįgaliesiems ir kitoms neįgaliųjų organizacijoms transporto paslaugas, pavyzdžiui, pavežti į gydymo, reabilitacijos, mokymo įstaigas, renginius ir pan. Rajono taryba pritarė skirti lėšų automobilio išlaikymui.

Šiemet esama naujovių ir dėl neįgalumą įrodančių dokumentų išdavimo. Kokie jie?

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuo 2019 m. sausio mėn. išduoda visus neįgalumą įrodančius dokumentus. Anksčiau pensinio amžiaus asmenims neįgaliojo pažymėjimus išduodavo savivaldybių socialinės paramos skyriai. Nuo naujų metų šalpos ir neįgalumo pensijas mokės VSDFV „Sodros“ skyriai, tačiau tikslinių kompensacijų (pirmojo ir antrojo lygio slaugos ir pirmojo ir antrojo lygio priežiūros pagalbos) mokėjimas lieka savivaldybių socialinės paramos skyriuose. Socialinės paramos skyriaus specialistai vyks pas neįgalų į namus nustatyti asmens savarankiškumo lygio ir perduos duomenis apie juos Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos skyriams.

Kalbėjosi Daiva Beliokaite